

Anul IV.—No. 1.

15 August 1913.

DEMOCRATIA

Revistă politică, economică și literară

Apare la 1 și 15 ale fiecărei luni

S U M A R U L:

Democrația	:	Fătârnicia Austriei
M. D.	:	Foloaselor războiului balcanic
Adrian Corbul	:	Prestigiu românesc
Nicolae I. Popilian	:	Maurul care a făcut datoria
Sfinx	:	Bavardaj (Dela război)
I. C. G.	:	Politica internă
D.	:	Cinema și grafele
M. D.	:	După părere
Mihail Drăgănescu	*	Joritomul Tashi (Energitismul)
N. I. P.	*	Ardealul
N. P.	*	Moravuri politice
	*	Cugetări și maxime (Pasiuni-Afectiuni-Energia)
	*	Dela frații de peste hotare
		Felurite.

REDACȚIA :

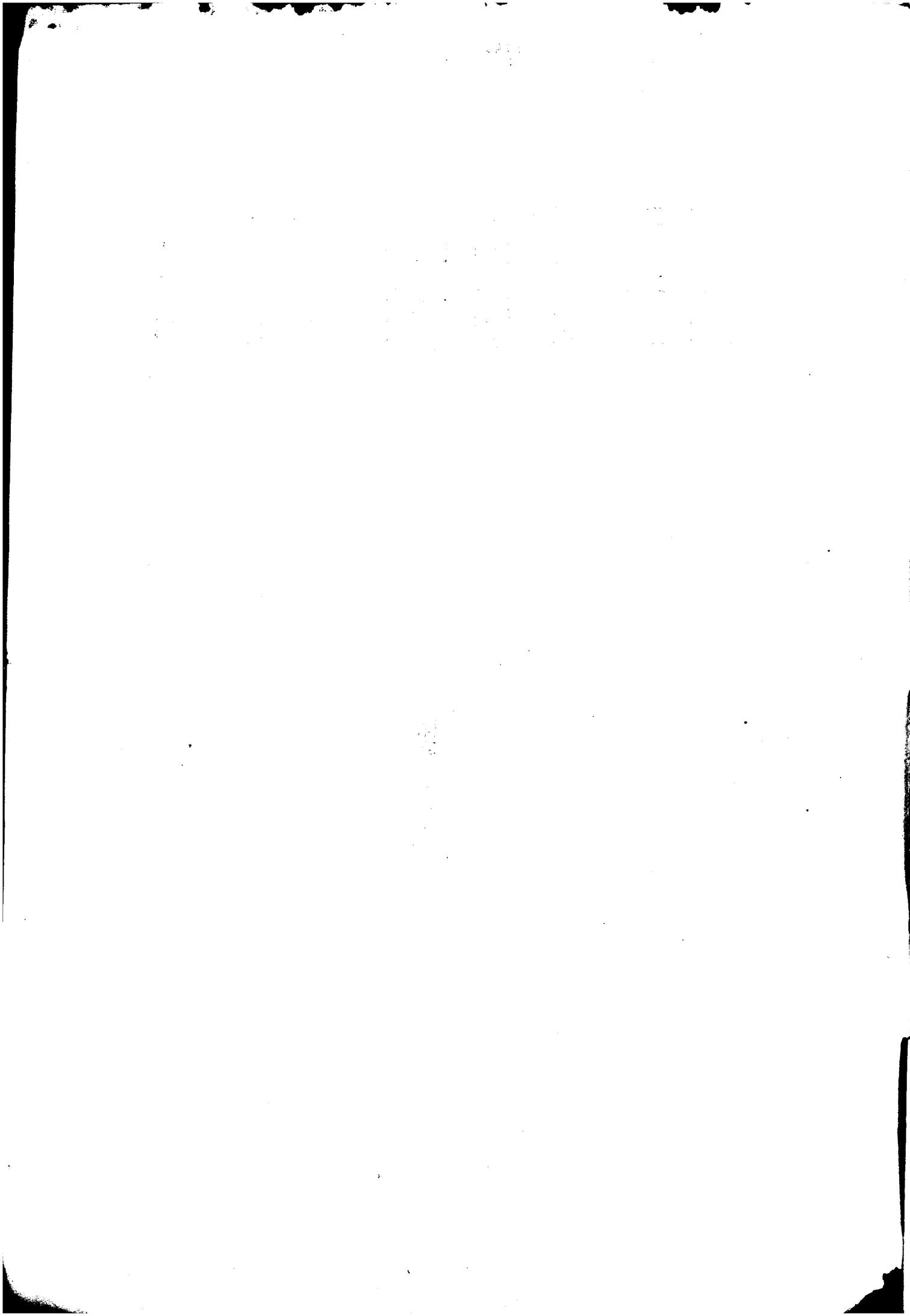
Craiova, Strada Cuza-Vodă No. 19

ADMINISTRAȚIA :

La Tipografia «VIITORUL», Craiova

ABONAMENTUL LEI 8 PE AN

15 Bani numărul.

Fătărnicia Austriei

Perfidia diplomației Austriace este de secoli cunoscută, am avut ocazie să o simțim și noi români. În ultimul timp uităsem aproape de tot purtarea Austriei față de noi și ne obicinuise să jucăm — după cum de altfel ni se căntă de către conducătorii noștri — nemțește.

Tot ceea ce se zicea la noi contra Austriei era într-un timp privite drept aberaționi.

Câte dezaprobați (am avut și felicitări) n' am primit acum 6 ani când am scris articolul ce publicăm mai jos și cu toate acestea, astăzi când Austria a trădat în mod atât de ordinar interesele României, cât de bine se poate vedea că părerile noastre erau foarte juste și că în viitor poporul n'ar trebui îndepărtat de politica externă astfel ca această politică să rămână exclusiv pe mâna oligarhiei, cari până acum habar n'a avut de interesele neamului ce din nenorocire a condus și năzuește să mai conduce încă.

Perfida Austria!

Lângă țara noastră există un regat mare, fâlos, dar putred. Slăbit de svârcolirile atâtore popoare subjugate, ce-și cer libertatea, acest imperiu hodorogit ce se cheamă Austria, abia își mai ține rangul între puterile mari, prin intrigile perfide și zăzâniile ce diplomația șireată dela Viena — acest Bizanț modern — știe să vâre, fie între popoarele ce alcătuesc acest imperiu, fie între popoarele megiașe.

Și în loc să dea drepturile cuvenite popoarelor răpite, acest imperiu, profitând de proclamarea independenței poporului Bulgar — independentă meritată — și călcând tratatele internaționale, găsește de cuviință să-și mărească teritoriul, răpind Bosnia și Herțegovina cari s'ar fi cuvenit statului Sârb, pentrucă dela el au fost deslipite.

Dar Austria merge mai departe, vorbind de compensații pentru Bulgari și Sârbi, atinge chestia Dunărei și ne tratează ca pe o țară cucerită.

Dunărea noastră care a dus la Mare mai mult sânge românesc decât apă și care în bună parte este un fluviu curat românesc pentrucă udă numai România, este considerată de Austria ca lucrul nimănu și s'a pus să-l impartă cu Bulgaria și Sârbii, lăsând chiar să se înțeleagă că Dobrogea, pentru care am cheltuit atâtea milioane și care ni se cuvenea de secoli, n'ar fi a noastră și că pentru a o dobândi trebuie să dăm altora compensații.

Se atinge prin aceasta sentimentul nostru național, și această lovire vine dela acei căror le-am fost prieteni atâtă vreme și uitând vechile jigniri naționale, dela acei care mulțumită politicei păcătoase

a oligarhiei din țara noastră, le suntem tributari economic este.

Nici un scrupul n'are față de noi perfida Austria.

Eri ni se refuză o convenție comercială pentru că nu vor *agrarienii acestora* în cap cu doctorul Lueger pe care l-am slăvit ca pe un suveran când ne-a vizitat. Azi suntem jigniți în drepturile noastre sfinte, căci Austria voește să ne răpească Dunărea precum altădată, înșelând Turcia, ne-a răpit Bucovina.

Pentru că toate popoarele balcanice se mișcă și își cer drepturile răpite, e rândul nostru, mai ales față de afrontul ce ni-l face Austria, să o întrebăm cu ce drept stăpânește Bucovina, pe care ne-a furat-o, arătând Turciei o hartă falsă și spunând că voește să păzască drumul Rusiei spre Constantinopol?

Astăzi, atâtea state, alcătuite din po-

poare brave, închid drumul Rusiei spre Constantinopol, ne mai fiind nici o teamă deci, să ni se dea Bucovina, leagănul românismului și locul de odihnă al eroilor noștri.

Față de incălcările Austriei, guvernul român trebuie să ceară drepturile poporului nostru și pământurile ce ne-au fost furate.

Intotdeauna am fost umiliți de Austria, adeseori am fost siliți să *cerem scuze* și acum siliți că ne împăcăm cu Grecia.

Românii sunt în drept să ceară guvernului actual să ia o atitudine energetică față de politica fățarnică și provocătoare a Austriei, sau, dacă nu este în stare, să plece dela putere, ca să nu risce să fie gonit cu petre și disprețuit de toți Români.

Democrația.

Foloasele Războiului Balcanic pentru Români

Răsboiul balcanic, a avut pentru noi România o deosebită importanță. Ne-a învățat să facem politică externă, căci noi România ne ocupăm numai de certuri intestine. Ne-a învățat să ne ocupăm de învățământul primar rural și să clădim la iuțeală mii de școale la țară, căci s'a observat că marea contingent de copii învăță în bordee ruinante și cei mai mulți rămân pe din afară. Aceasta, zic, ne-a inspirat-o Bulgariei, căci ei ziceau că la noi se găsește o bubă adâncă, problema rurală, care ziceau ei că nu o vom putea vindeca decât prin ridicarea nivelului intelectual al populației rurale, pentru care va trece vreme. Ce e drept ne-a folosit observațiunile bulgarilor, că repede guvernul român a luat inițiativa clădirii a

o mulțime de școale nouă și repararea celor vechi pentru a corespunde cât mai adânc nevoile populației rurale.

Ne-a învățat să facem politică externă căci ne-a deschis capul asupra nenorocitei politice de alianță cu Austro-Ungaria adevărată vrăjmașe, de sub jugul politic căreia ne-am eliberat. Ce căutam noi să ne înfrâțim interesele cu o țară sub al căreia jug zăcea milioane de Români!

Această eliberare politică, ne-a folosit căci noi am recăstigat partea de Sud a Dobrogei ce ne fusese dată prin tratatul dela Berlin cu ocazia războiului din 1877. Dacă noi ne țineam de coada Austriei și continuam a fi satelitul ei, am fi esit azi micșorați și umiliți, aşa cum

a pătit'o Bulgaria care s'a ținut de pulpana minciunelor austriace.

Politica noastră independentă ne-a adus marea prestigiu european de care ne bucurăm azi. Războiul balcanic ne-a dat ocaziunea să ne cunoaștem forțele proprii, de cari văi!... noi nu ne dam socoteala.

Să urmăm deci politica intereseelor noastre românești fără a ne teme ca până acum, căci România din regat și cu cei din țările vecine numărăm un mare imperiu ce trebuie să-l infăptuim cât de curând.

M. D.

Prestigiul românesc.

Paris, 7 August,

Eri, după amiază, sub umbra copacilor din parcul Monceav, am prins următoarele crâmpee din conversația a doi parizieni cu cari m'am incrucișat o clipă pe una din potecile fastuoasei grădini:

„—... în Balcani. Dar d-ta uiți România“.

„— România?... țară înaintată... latini... popor civilizat... Diplomați și soldați excelenți... răușit... unde Europa a eșuat... Țară europeană.

Am transcris frazele aşa abrupte cum le-am auzit în cele câteva momente cât a durat apropierea mea de cei doi convorbitori. Dar aş fi în stare să reconstituiesc toată conversația lor; aş putea să desvăluiesc fără greutate părerile lor, cari sunt probabil ale tuturor apusenilor, în ce privește România și existența ei.

În orientul Europei trăia până eri un popor de rasă superioară, intelligent, viteaz și harnic, civilizat și cumpănit, pe care occidentul îl ignora aproape și despre a cărui ființă avea noțiuni tot aşa de vagi ca despre cutare trib din China. Neamurile din Balcani se confundau unele cu altele în mintea apuseanului european. Pentru el Bulgarii, Sârbii, Români erau de aceiaș viță, de aceiaș lege și având aceleași apucături inapoiante. Existența lor ii era mai puțin cunoscută decât acea a Marocanilor. În Franța, Anglia și Germania avea loc aceiaș regretabilă lipsă de cunoștință etnică și geografică.

Și acum, deodată, cu prilejul răsboiului balcanic, lumina s'a făcut, ziarele apusului au vorbit rând pe rând de Turci, de Sârbi, de Greci, de Bulgari; faptele aduse la auzul cetitorilor lor confirmau în parte credința pe care o avuseseră despre popoarele din Balcani. Burghezel englez, german și francez citea descrierii de bătălii, incendiări de sate, mutilări și violuri. „Popoare inapoiate!“ își spunea el ridicând din umeri. La o vreme a aflat de prin gazete că și România vrea să ia și dânsa parte la răsboiul din Balcani. Și de sigur că cei din Apus se aşteptau fără surpriză să descopere în Români un neam de-o energie barbară, a-prig până la sălbătacie cum erau Turcii, Bulgarii, etc.

Dar surpriza lor a fost alta! România a mobilizat, și armata ei s'a dovedit a nu fi de loc inferioară celor mai moderne armate din apus. România a ocupat Bulgaria, și ordinea, vitejia, generozitatea soldaților ei au fost exemplare. România și-a pus de gând să pacifice Balcanii, și diplomații ei s'au arătat egalii celor mai eminenți diplomați din Franța și din Anglia. Conferința pentru pace s'a întrunit la București — și orașul a părut străinilor cu adevărat europenesc. Tratativele de pace s'au inceput, s'au urmat și... Români au reușit acolo unde Europa întreagă eșuase.

*

Există o justiție imanentă. În viața individului ca și în istoria popoarelor, au loc multe nedreptăți și multe nerecunoașteri ale meritelor. Cutare artist bunăoară plin de talent și de cinstă zace îndelung în obscuritate, în vreme ce cutare altul care nu are nici pe departe valoarea lui se bucură de popularitate și de bani. Arareori se întâmplă însă ca, mai curând sau mai târziu, artistul valoros să nu-și primească răspătă, după cum se petrece poate rar ca usurpatorul de glorie să-și mențină până la urmă locul pe care l-a ocupat pe nedrept, prin îndrăsneală ori printr'un capriciu de întâmplări norocite.

Acelaș lucru se poate observa și în existența popoarelor. Și fiindcă vorbim de România, să ne aducem aminte, că în vreme ce fii ei, superiori prin rasă, se străduiau să-și mențină superioritatea și prin muncă și cultură, neamurile mari din Apus ignorau aproape cu desăvârșire această țară civilizată și inimoasă. Mi-aduc aminte cum mă surprindea în totdeauna faptul de a ceti prin gazetele mari franceze articole lungi, studii economice și politice, schițe de călătorie tratând toate despre Bulgaria și Serbia bunăoară, iar României abea de i-se consacrau din când în când câteva rânduri, proporție denotând puțina importanță de care apuseni o credeau demnă.

Dar a isbucnit răsboiul din Balcani, și Europa a văzut cât de barbară este de fapt națiunea bulgărească față de civilizata și nobila Românie. În vreme ce corespondenții ziarelor mondiale semnalau schingiuri atroce și violuri inomabile de partea bulgărească, ei nu se puteau împedeca de a admira cu o uimire sinceră generoasele insușiri ale soldatului

român. Adevărul mai puternic decât siliștele reclamei bulgărești, a străpuns stratul artificial al informațiilor tendențioase. Astăzi lumea știe de ce este în stare România. S'a convins că în răsăritul Europei vietuește un neam de esență superioară și cu adevărat europenesc. Ea își zice de sigur că nici odată nu a cunoscut ca în parlamentul românesc să fi avut loc scene sălbatece ca la parlamentul din Budapesta; după cum nici un soldat român nu s'a făcut vinovat de cea mai usoară intenționare de cruzime. De-acum, numele unor Titu Maiorescu, Take Ionescu și Marghiloman vor lua în mintea cetitorului francez prestigiul cu care se aurolează nume ca Briand, Clemenceau, ori Edward Grey. Da, există o justiție imanentă; ea provine desigur din atotputernicia adevărului în lumea noastră sub-lunară. După atâtea nedreptăți și după atâtea eforturi, România e în mers către locul care își cuvine în Europa. Astăzi popoarele civilizate recunosc că e demnă să stea alături dânsene. Și pe când țara în care stăpânește regele Carol și-a cucerit definitiv prestigiul ei, Bulgaria vede năruindu-se în fiecare zi reclamele multicolore animate cu intenție pe fațada-i, așa că Europa o vede în toată sărmana ei goliciune. Răsboiul actual a avut mai întâi de toate rezultatul de a despărții în Balcani neghina de grâu. De aci înainte Europa va vedea împede elementele cari trăesc în răsăritul ei. Ea va fi nevoie să-și acorde simpatia și stima numai acelora cari le merită într'adevăr. Și lucrul acesta încă e un avantaj în epoca noastră de reclamă și de minciuni.

„Românul“

Adrian Corbul.

Maurul și-a făcut datoria

„Maurul și-a făcut datoria, Maurul poate să plece“: iată cuvintele cari au mai fost zise odată de un potentat și care vor fi repetate cu aceași neîndurare de

regele României marețe — zice-se — la anul 1913, șefului conservatorilor democrat care a înlesnit, printr'un guvern de colaborare, Regelui Carol de a mai ve-

dea odată Plevna ocupată de brava sa armată și pentru ca a doua oară ea să fie redată bulgarilor!

Răsboiul a trecut, pacea e încheiată și un rege ca să fie tare nu trebuie să aibă la guvern oameni tari, aceștia sunt tributari la vremuri grele dar în vremuri de liniștită ocârmuire nu se poate petrece bine cu Titu Maiorescu și Take Ionescu.

Un Ionel Brătianu, care cu toată încercarea cumplită la care l'a pus M. S. Regele când nu i-a dat nici o considerație în timpul campaniei, un Ionel Brătianu care a sărutat mâna M. S. când s'a întors de la răsboi, este mai bun pentru timpurile liniștite create de ministerul Maiorescu cu ajutorul șefului partidului conservator democrat care în realitate a fost conducătorul real al guvernului, care a înălțat România acolo unde d. Filipescu, Brătianu și chiar M. S. Regele, se îndoiau că va ajunge!

Uneori văd semne rele pentru guvernul colaborării. M. S. Regele retrage zilnic câte un deget sfetnicilor care i-au dat conferință istorică și pacea trebuincioasă de la București.

D. Emil Costinescu a ținut să fie primul corb liberal rău prevestitor. Cu tot „norocul” său și concursul partidului liberal, guvernul de colaborare este nimicit de luptele între curentele diferite „ce-l alcătuesc și în câteva luni de zile „nu va mai avea ființă. Un guvern Take Ionescu este imposibil.

„Partidul liberal este pregătit să vie „la cărmă, el are un bogat program de „reforme bune mai ales pentru fericirea „țărănimiei“ a zis d. Costinescu într'un interviu plasat prin presa străină, spre a fi mai bine auzit.

Da! partidul liberal este totdeauna pregătit pentru putere și din dorință de a-și aplica programul de reforme nu se oprește de a face câte odată răscoale.

În urmă vîn: reforme, țărani împușcați, Tramvaie, Rătești etc.....

Iată de ce „Maurul poate să plece“. dar programa prezisă de M-me Le Blanc nu s'a executat și 1913 nu este încă terminat.

Nicolae I. Popilian
Advocat. Consilier județean.

B A V A R D A J

De la răsboi

„Flacăra“ celui cu capul din rușine, aduce știrea că Mița, faimoasa noastră demi-mondenă a fost și ea mobilizată. Dacă n'ar fi fost această intervertire de rol care a cauzat „visul-cosmar“ al reductorului pudicei reviste liberalo-literară, desigur că eminentul scriitor ar fi demonstrat Europei că nu numai „Sărboacicele“ au fost mobilizate în războiul balcanic dar și „Româncele“, ceace dovedește că nu suntem mai pe urmă cu civilizația!

* * *

VARIANTĂ. Zice că „Mița“ a făcut pe diplomații să se grăbească cu pacea, că de mai stau la gânduri, luam cu „Mița“ tot pământul dela Dii și până în Iarı-

grad. Cât s'au grăbit și tot mi se pare că s'au fript, bieți deplomați!

Alta. Pentru a evita nenorociri în cazul când terenul pe unde trecea armata română ar fi fost minat, se luase dispoziția ca înaintea armatei să treacă câte o turmă de boi. Unul care îi place să tragă concluzii din tot ce vede a găsi în fine derivația cuvântului război.

Decepțiuni. Ce mai fu și cu graba asta pentru pace, a diplomaților din București. Nici cocoanele nu putură să-și facă de cap, nici generali pe plac! Așa Drandarevschi nu și-a luat cafeaua la Capșa și nici d. Averescu n'a făcut... ceeace făgăduise la Sofia.

Sfinx.

Politica internă.

Din cauza teritoriilor cucerite de la Bulgaria, se discută foarte mult în lumea noastră politică chestiunea unei revizuirii a constituției. Într'adevăr dacă este adevărat că ar fi hotărât ca noile teritorii să fie neocupate pur și simplu și locuitorii lor să fie trecuți de la început pe picior de egalitate cu cetățenii României, atunci lucrul acesta nu se poate face decât rezolvându-se constituția. Se vor crea încă 2 județe, se vor fixa numărul deputaților ce vor trimite în parlamentul țărei acele județe, se vor modifica articolele constituției privitoare la *înpământenire* pentru a se putea încetăteni în bloc toti streinii ce au luat parte la mobilizare.

Și este vorba chiar de unele modificări cu privire la sistemul electoral, pentru acest scop partidele de guvernământ române nu sunt de loc pregătite și nu au programul fixat, aşa că despre partea aceasta este slabă nădejde că ne vom alege cu ceva.

Viața politică internă se va resimți însă foarte mult de oare ce, parlamentul care face strigările pentru revizuire se disolvă iar constituanta după ce va revizui nu va putea legifera.

Deci vom avea în scurt timp două disolvări și trei rânduri de parlamente.

I. C. G.

Cinematografele.

Arta cinematografică a prins foarte mult și la noi. Ea contribue pe o scară foarte întinsă a face educația marelui public în bine, sau în rău, după exemplele pe care filmele le reprezintă spectatorilor.

Precum ziarele pot forma curentele opiniei publice și a influența în bine sau rău, după gradul de moralitate și intelectualitate ale ziaristilor, cu atât mai mult cinematografele care se adresează ochilor pot influența mult mai ușor masele, dat fiind forma reală sub care ni se reprezintă filmele. Mult mai greu e de priceput o lucrare literară, ziaristică sub forma ei abstractă care se adresează mintei, decât un film cinematografic care ne pune în fața ochilor scenele în toată realitatea și largimea lor. Mai este apoi ușurința și felul recreativ cum primim scenele filmelor, pe când la o lucrare scrisă ne trebuie să ne atințim mintea care e forțată să traducă în concret, forma abstractă a scrierii.

De aceia vedem dar sălile cinematografelor luate cu asalt de lume, mai cu seamă în centrele mari și cum diferitele subiecte afișate și reprezentate sunt urmărite cu multă pasiune de marele public. Au căzut, putem zice, în fața filmelor, spectacolele de teatru care ne reprezintă operile artiștilor, în cadrul restrâns al scenei, cu atât mai mult cărțile, cari și fără film tot nu făceau un gust de predilecție pentru masele populare, pentru marele public, mai cu seamă la noi în țară.

Un film ne reprezintă cu repeziune scene mari, întinse peste râuri, păduri, munți și mări, din fuga automobilelor, aeroplanelor și vapoarelor în toată măreția lor, sub o formă atât de atractivă.

Și tocmai această *attracție*, ne procură un subiect prea interesant a-l discuta.

Pentru că cinematografele atrage cu pasiune marele public, e de mare interes ca subiectele filmelor să fie pe cât mai folositoare unei bune edu-

cațiuni și instrucțiuni pentru spectatori doritori de senzații noi.

Subiectele istorice, geografice și cele literare cu caracter moralizator pot fi chiar incurajate de public și autorități; precum subiectele scandalioase, ațătătoare de nervi, crimele și grozăvile ce ne reprezentă partea cea mai putredă a Societăței, ar trebui oprite și controlate cu cea mai mare stricteță de autorități. În marele public găsim nu numai spectatori cu o inteligență și rațiune formată, caractere hotărâte

în liniile lor de purtare, cări nu mai pot fi influențate, ci găsim copii, fete, femei, oameni avizi de cultură, încă neformati, ai căror creeri absoarbe ca un burete tot ce le dai, primind cu ușurință o îndrumare nenorocită.

E de o înaltă datorie socială pentru conducătorii de sus de a fi atenți și a observa asupra hranei intelectuale și morale pe care autorii filmelor și negustorii de cinematografe, o dau marelui nostru public.

D.

După pace....

Politicianii bulgari au dat dovezi că sunt răi profeti. Pe când chestia Silistrei era în fașă, și pe când noi ne sileam să ne obicinuim cu ideia de război, Bulgarii rădeau de noi că nu vom fi în stare să ne războim cu ei, căci țaranul român nu va răspunde ordinului de mobilizare fiindcă 1907, încă nu s'a uitat din inima țăranului. Și Bulgarul s'a culcat pe cea laltă ureche. Nu s'a realizat profetia bulgărească, căci urmași vitejilor lui Ștefan, Mihai și Mircea neînănd seamă de speranțele profetilor bulgărești, le-au trebuit numai 5 zile, să se repeadă ca șoimii din vatra lor, să se ducă la corpuri spre a-și lua armele și repede săși treacă Dunărea!... Iată-i în preajma Sofiei... Dar Românul este viață nobilă de latin generos. Și-a arătat doar puterea lui și apoi... văzându-și dușmanul că cere umilit

pacea, a inceput să-l trateze frumos, să-i boteze copiii, să-l scape de foamete, și să-l consoleze. Era desigur chestia, că Românul nu este un barbar hrăpăreț ca să subjuge o națiune menită a trăi liberă. Românul a iubit libertatea străinului ca și pe a sa, căci aci în țara noastră s-au preparat toate mișcările de independentă ale Bulgarilor și Sârbilor, unde au fost tolerați ca și la ei acasă. De aceia deși Bulgaria răpusă cu desăvârșire, a fost apoi tot de noi ocrotită, căci năzuințele noastre cinstite, erau de a privi peste Carpați, unde frații noștri de un sânge își așteaptă liberarea de sub conglomeratul Austro-Ungar, care curând, curând... va avea de sigur soarta conglomeratului balcanic.

M. D.

JORITOMO TASHI.

Din filosofia japoneză, traducere din ediția franceză

Energitismul.

* *Energitismul* este puterea de a potoli pasiunile, dar în acelaș timp de a le stimula când voința le naște. Este facultatea de a com-

bate realele cauzate de pierderile spiritului nostru.

* Ea nu trebuie să fie depășită de temeritate, căci atunci nu putem

ajunge ţinta, ca un arcaş care țineteşte şi trimete săgeata cu energie peste capul inimicului.

* Energia trebuie să fie calmă şi fermă, ca să inspire increderea, să nu treci dela temeritate la bunătate.

* *Voinţa* dictează rezoluţiunile. *Energia* le menține. *Voinţa* ordonă deciziunile, energia le alege proporțional cu imprejurările.

* *Energitismul* este un compus din mai multe calități necesare: *Voinţa, ambiţiunea, determinaţiunea,*

curajul, perseverenţa, răbdarea şi prudenţa. Curajul este prezenţa de spirit.

* Curajul moral este totdeauna apanajul sufletelor de elită.

* Perseverenţa este o virtute mare, care deschide inima oamenilor conştienţi de puterea creaţiunei ce poartă în ei.

* Răbdarea este unul din principalele atribute ale energiei.

Mihail Drăgănescu.

A r d e a l u l .

De când Români din regat și-au dovedit forțele lor, și a uitat întreaga Europa, Români de peste Carpați nu mai au tihna și-i scutură zilnic pe Unguri prin presa lor, iar Ungurii tac și îngheță căci văd că sunt puțin la număr, că streangul li-i la gât și că nu mult, căci va ani vor trece până ce ne-am pregătit și mai bine, căci acum ne deschiserăm ochii, și vom porni spre Turda cu aceeași vertiginos marș ca cel din 1913 la Sofia.

Dăm mai jos o poezie ironică a unui boem ce o găsim în „Românul“ valorosul organ românesc de peste munți:

Din carnetul unui boem

Clopote amuțite
(„Elnémul harango“).

„Clopotele amuțite“ larmă fac de vreme lungă....
Redactori dela „Românul“ le trag aspru și într'o dungă...
Și la dangătul sinistru par că s'a sculat tot iadul...
...Intr'o panică grozavă gême de poliție-Aradul !

Mangru 'nspăimântat, în grabă, o tulă la tren licheaua !
Dară când era la gară îl lovi subit damblaua...
Iar Români de aicea, eșau tocmai dela teatru...
Sperați și ei de larmă, stăteau toți cu ochii 'n patru...

In enormă zăpăceală, neștiind ce se petrece
Tiza, însuș, ceru palid un pahar cu apă rece...
Tremură în spasm, Aradul și Ungaria întreagă...
Dar talharii de redactori tot urmează să le tragă !!
Troscoil Spăriosu.

Moravuri politice.

De la încheerea pacei în condiții atât de frumoase pentru țară noastră, organele liberalilor nu pot să-și mai stăpânească necazul că partidul lor a scăpat ocazia să-și mai adauge un titlu de glorie — partidul liberal: făuritorul României moderne! — care ar fi putut să-l exploateze cu îndemânarea cu care intotdeauna liberali au fost la înălțime. Citiți bunăoară oficiosul „Viitorul“, apărut Mercuri 31 Iulie a. c.

Pe toate paginile, pe toate coloanele, în toate articolele, de la revistă și până la cele rezervate năzbătiilor; în toate, pe

lângă teoriile politice, economice, liberale, cântate pe tonul extraordinar de pretentios, obișnuit gazetarilor liberali, veți vedea mereu bătând în cadență plutitoare dar pe care ei se silesc să o evidențeze că se poate de mult. Norocul guvernului a fost colosal! Nu este sfârșit sau inceput de articol care să nu conțină fraze de acestea: „guvernul pe lângă „concursul partidului liberal (asta este altă cadență!) a avut în sprijinul acțiunii sale un factor greu de definit, totuși foarte real: *Norocul*“.

Și mai departe: „E clar că numai nea-

„steptata și cu totul neprevăzuta schimbare a evenimentelor, a produs și o fericită schimbare a rolului României“.

Un deștepț, în alt articol: „Și Daneff și norocul nostru merita monumente la noi. Și încă norocul nostru a trebuit să fie imboldit, ca un bivol.“

Înțălegem și scuzăm furia liberalilor cări nu se vor mai lăuda că numai ei pot să poarte răsboiu, după cum înțălegem și hula pornită din concurență, dar a se merge până acolo în cât din cauza mâniei să arunci rușinea asupra Patriei, tagăduindu-i ori ce succes, astăzi se pare că este prea mult.

Și ori în ce parte de lume oameni ca scriitorii de la „Viitorul“ ar fi mâncaț până acum toate palmele conaționalilor lor.

Adică toată munca și priceperea actualelor guvernări n'a fost nimic, miile de oameni morți de gloanțe și holeră nu merită nici un monument, ei n'au făcut nimic pentru Patrie. Numai „Daneff“ și „Norocul de bivol“ merită monumente!

A! da..... mai este cineva care a meritat monumentul ce i-s'a ridicat: Brătianu. Acesta a meritat monumentul fiindcă deși cu tot răsboiul de la 1877 a pierdut Basarabia, a procopisit însă pe patronii „Viitorului“.

Frumoase moravuri și concepții politice !

* * *

„Viitorul“ anunță că din cauza atitudinei pacifice a d-lui Take Ionescu nu s'a putut lua linia strategică cerută la început de statul major și „Viitorul“ cere *immediate explicații* dela presa guvernului.

A doua zi, același jurnal publică un interviu al d-lui Emil Costinescu prin care se susține că granița obținută de guvern este aceeași care a avut-o în vedere partidul său și că din acest punct de vedere opoziția liberală nu are nimic de zis guvernului.

Iată cum „Viitorul“ a primit *immediate explicații*.

N. I. P.

Institutul de Patologie și de Bacteriologie a lansat următoarele instrucții pentru întrebuințarea vaccinului anticholeric.

Vaccinul anticholeric se întrebunează în armată la soldații sănătoși amenințați de a fi infectați cu cholera și anume numai în cazurile unde cei vaccinați au posibilitatea să stea în repaus o zi după injecție, căci vaccinul provoacă mici iritații locale și generale. Cel vaccinat trebuie să se expună infecției cholericice timp de câteva zile după vaccinare.

Vaccinarea este indicată:

- 1) Când într'un grup de soldați s'au ivit cazuri de cholera.
- 2) Când un grup de soldați se găsește într'o localitate unde bântue cholera.
- 3) Să recomandă că corpul sănitar al armatei, și al Crucii Roșie

care îngrijește bolnavii de cholera să fie vaccinați.

Fie care dosă este de 1 cm. c.
Inainte de întrebuințare flaconul trebuie bine agitat.

Injectiunea se face sub piele, de preferință la piept între claviculă și mamelă, să poate face și în regiunea dorsală sau abdominală.

Siringa și locul unde se va face injectiunea vor fi desinfecțiate cu îngrijire.

Câteva ore după injecție se produce o ridicare de temperatură, o tumefacție locală, precum și o stare de abatere. Fenomenele de obicei nu durează decât o zi.

În acest timp cel vaccinat trebuie să fie scutit de serviciu. Tratamen-

tul în nici un caz nu are consecințe grave. Se recomandă ca 8 zile după prima injecție să se facă o a doua injecție cu o dosă dublă, sau triplă, adecă 2 sau 3 cm. c., Repetarea injecției produce de obicei și mai puține turburări decât prima injecție. În tot cazul cei vaccinați de două ori sunt mai bine garanțiați, în contra epidemiei decât acei care au primit o singură injecție.

Chiar dacă unii din cei vaccinați se îmbolnăvesc de cholera mersul boalei devine foarte ușor.

Vaccinațiunea anticholerică nu dispensează de fel de a lua toate celelalte măsuri preventive în potriva cholerei printre cari cea mai de căpătenie este alimentarea ca apă ireproșabilă și în caz de lipsă cu apă fieartă și răcită.

E. DE FEUCHTERSLEBEN

Cugetări și maxime.

Pasiuni — Afecțiuni — Energia

* Cu cât o senzație e mai vie, cu atât e mai aproape să se stingă.

* Fericit acela care posedă arta de a *trezi* sau de a *potoli*, când trebue. *lupta trebuincioasă*, dar *primejdioasă* când trece măsura.

* Omul are puterea să stabilească echilibrul în sufletul său.

* A ne desvolta moralmente și intelectualmente, atunci vom ști ce este sănătatea.

* Pentru a trezi pe un om, conștrângerea este necesară.

* Trebuie o treaptă mai ridicată de cultură intelectuală sau o rară fineță de tact, pentru a simți trebuința de a fi serios sau de suferi în mijlocul vîrtejului de plăceri și bucurii ale vieței.

* A realiza idealul înseamnă a-l nimici.

* Dați visătorilor pururea absorbîți în gândurile lor, deprinderea de a privi în față și a vorbi deslușit și cu glas tare.

* Orice dorință energetică se împlineste.

* Singurul mijloc pentru luptă împotriva răului este să nu vrei să-l cunoști, să-l tăgăduiești, punând în locu-i binele.

* Când cineva este nemulțumit de lume este nemulțumit de sine insuși.

* Activitatea e însăși viață; dar o activitate excesivă ca intensitate sau durată vatămă armonia; există o margine peste care nu trebuie să trecem.

* De sigur că nu ați fost fericiți de cât atunci când, antrenați de roata nevăzută a vieței, ați fost harnici și creatori. Abia își aparține cineva: transportat de bucuria sa. Inima este mișcată, dar nu-și înțelege emoțiile. Sufletul său produce opera sa, ca și pomul, florile și roadele, prinț'o sfârșire firească, ne-silită, instinctivă. Calmul și săngele rece sunt trebuincioase. Să lăsăm să lucreze instinctul pe care natura l-a pus în noi. (Schelver).

* Punctul de căpătenie al artei de a trăi, în genere, și prin urmare al higenei morale, e să ai pururea o noțiune limpede despre tine însuși, fără a te observa cu deamănuntul; de a păstra o seninătate neatinsă în mijlocul tuturor forțelor din afara și de a rămâne totdeauna același, orice s'ar întâmpla.

* Pasiunile sunt forțe.

* O pornire violentă poate să cumpănească pe alta: mândria și amorul, prietenia și indignarea, râsul și mânia se neutralizează reciproc.

* Dacă ne lăsăm mâniei, adversarul nostru și-a ajuns scopul: noi suntem în puterea lui.

* *Indignarea* e mânia calmă și mută.

* *Speranța* e o parte delicată a eului nostru, care nu vrea nici-o dată să se lase nimicit.

* Pasiunile violente sunt un semn de slabiciune.

* Pasiunile liniștite sunt semnul unei adevărate forțe, care nu renunță nici-o dată la puternicia ei.

* Există trei feluri de a combate temperamentele și pasiunile: *obiceiul, ratjinea și însuși pasiunile*.

* Mulți privesc pasiunile nu ca pe niște fenomene firești supuse legilor universului, ci ca pe niște fenomene în afară de natură. Ei îl plâng pe om, râd de nenorocirile lui, îl admiră sau îl disprețuiesc, în loc să l studieze.

* Nimic nu se întâmplă în natură, care să-i poată fi imputat, căci ea este pretutindeni și pururea și ascultă de legi invariabile.

* Pasiunile se desvoltă în om în raport invers cu știința; cu cât spiritul e mai luminat, cu atât e mai activ.

* Tristețea distrugе energie.

* Nu contemplătinnea morței, ci a vieții îi place înțelepciunei.

* A cultiva ratjinea înseamnă a învăța să cunoaștem *divinitatea* în legile naturei.

* A fi contemplat legile eterne ale lumei și a fi iubit cea ce este demn de a fi iubit, merită osteneala de a fi trăit.

* O afecțiune, devenită pasiune, perde acest caracter, din clipa în care ne-am făcut o idee netedă despre ea, căci orice pasiune e o idee confuză.

* Toate inclinările sunt *passive* cât timp isvoresc din idei confuze; ele sunt *active* dacă sunt luminate prin pricepere. Cel mai bun mijloc deci de a înfrâna pasiunile, e de a le înțelege.

* O pierdere recunoscută ca de neinlăturat, e mai puțin dureroasă.

* Oamenii lucrează după imboldurile invariabile ale naturei.

* Puterea spiritului asupra pasiunilor e mai mare la omul lumanat decât la ignorant. Ignorantul supus la acțiunea cauzelor din afară nu ajunge nici-o dată la mulțumirea de sine însuși; el trăește fără să cunoască natura sau lumea, fără să aibă cunoștință propriei sale personalități și nu incetează să sufere decât în clipa în care incetează să trăiască. Înteleptul din potrivă, se află la adăpost de vijeliile ce-i străbat sufletul; închinat cu totul ideei de Dumnezeu și necesitatei eterne, el nu incetează nici-o dată să fie și să lucreze.

* Nu există superioritate fără cusur.

Dela frații de peste hotare

Hotătăt lucru, intervenția noastră în războiul balcanic a avut între altele și darul de a deslega limbile fraților noștri din Ardeal.

Intr'adevăr este lucru de mirare cum de nu turbează ungurii din cauza articolelor gazetelor românești de peste munți

scrise cu foarte multă libertate cu privire la interesele noastre naționale. Articole ca „Trăiască Regele“, „Trăiască Țara“, „A venit și vremea noastră“, „Isbânda României“ nu mai conțin. Si limbajul este căt se poate de violent și teoriile fulminante.

Și cu cât curagiul a lor noștri crește cu atât voinicoșii maghiari amuțesc. Și nu se mai aude de nici un proces de presă.

Intr'adevăr: „A venit și vremea noastră“. Și are să mai vie.

* * *

„Românul“ dela 1 August publică ancheta făcută la *temnița Sătmăreanu* unde trudește cu multă resemnare părintele *Ch. Mureșanu* dela biserică din Moftin. Acest distins preot și profesor de liceu este ținut de maghiari în societatea criminallilor: „pentru că nu vrea să slujească „la altarul Domnului în o pocită limbă „străină, nedorită nici de ceice au obținut-o... Și pentrucă i s'a năzărit unui „vicar renegat și unui solgăberou maghiar te miri ce signal de revoluție!!!“

Signalul de revoluție spune părintele Mureșeanu, în intervieul ce i s'a luat în temniță, că ar fi fost semnul ce prea Sf. Sa făcuse în biserică unor copilite

care după comunicare nu știau când trebuie să se ridice din pozițiuni „în genunchi“ în care ascultaseră rugăciunea.

Pentru acest semn un solgăberou l'a tradus în judecată pentrucă ar fi contravenit „Blestemului“ coprins în „Bula Christefidelis“ o întortochiare de cuvinte sălbatice imperecheate, care n'are nici un sens dar care permite sbirilor maghiari să interpreteze de „instigație“ orice semn căt de nevinovat ca acela buneoară că ține pe părintele Mureșeanu de 3 luni în închisoare preventivă și căruia judele de instrucție îi permite eșirea din închisoare numai în schimbul unei cauțiuni de 120,000 coroane.

Nu ! zău știi că îi prețuesc bine maghiarii pe români noștri !

„Nu degeaba suntem noi „români din Țară“ în legătură de prietenie cu Austro-Ungaria.

N. P.

Felurite.

Listă de subsecție pentru ajutorarea familiilor soldaților mobilizați No. 89 încredințată d-lui Eugeniu P. Bănescu, Prim-Procuror.

	Lei
1) Eugeniu P. Bănescu	500
2) Barbu Ionescu	1000
3) Grigore I. Popescu	500
4) Const. G. Cioroianu	200
5) Ion Bâncioiu	100
6) Ion B. Georgescu	100
7) Mih. St. Policrat	100
8) Alfred Popescu	60
9) Ion Costovici	20
10) Ștefan Rudeanu	20
11) Theodor Chivulescu	5
Total	
	2605

* * *

O comisiune de doamne condusă de Doamna General Costescu vizitează toate satele din Dolj cerând proprietarilor să ajute familiile mobilizaților.

* * *

D. Mihail Oromulu, prefect de Dolj a dispus ca comisia județeană de ajutoare

să impartă în comunele rurale produse. Această lăudabilă măsură este folositoare căci în țară este mai bine și mai ușor să se dea produse decât bani.

* * *

D. Barbu Ionescu, mare proprietar a donat suma de lei 1000 pentru familiile celor mobilizați.

Se știe că d-sa a mai dat 500 lei pentru „Flota națională“ și 500 lei pentru „Flota aeriană“.

Patriotismul d-lui Barbu Ionescu ar trebui imitat.

* * *

Suntem autorizați să desmîntim că moștenitorii lui Dinu Mihail ar fi donat un milion pentru familiile mobilizaților.

* * *

D. Prefect al județului Dolj a dispus să se ia măsuri grabnice pentru combaterea holerei.

* * *

Şeful Secției jandarmilor din Șimnic bătând grav pe locitorul Stefan G. Andrei, cazul a fost reclamat parchetului care anchetează cazul.

Şeful de post al jandarmilor din Pielești, bătând grav pe locitorii Ion Matei Prejbeanu și Marin Cojocaru, a fost reclamat parchetului, care anchetează cazul.

Foarte mulți ofițeri și grade inferioare fără a face carantina ordonată de Serviciul Sanitar au intrat în orașul Craiova și în Calafat, expunând locitorii la contaminare.

Contravenienții ar trebui aspru pedepsiți pentru pericolul la care expune pe cetățeni.

Noi Români cunoaștem foarte bine popoarele globului. Occidentalii europii, nu au cunoscut nici România europeană. Bucureștii îl credeau în Asia, pe români îi credeau a fi niște africani..... Unde există mai multă *ignoranță*?... La noi sau la occidentali....

Multe trupe au sosit în jurul orașului nostru. Ele se adăpostesc în corturi făcând carantină, cu excepția celor care se sustrag.

D-nul N. Popilian avocat și consilier județean, care se află în București în cura unui medic, se găsește pe cale de a-și restabili complet sănătatea. Ii urăm căt mai grabnică insănătoșire.

Printre tinerii, conservaotri democrați cari au fost decorați de M. S. Regele cu Coroana României putem anunța pe d-nii N. Popilian, M. Drăgănescu, Gh. Petrescu avocat și primarul comunei Filiași precum și Preotul Săvulescu.

La Teatrul Național din Craiova s'a reprezentat cu mult succes filmul „*Cetatea Neamțului*” jucat de artiștii noștri concetățeni cu foarte multă competență ca D-na Mia Teodorescu, Stănescu, Nicolau, Fotino, C. Demetrescu și alții. Scenele au fost fotografiate în pitoreștile imprejurimi ale Bucovățului și în jurul Castelului din Parcul Bibescu.

Pentru frumosul început al artiștilor noștri concetățeni, revista noastră le aduce prinosul laudelor ce li-se cuvine, urându-le drum bun înainte.

Un sergent de noapte din raionul Ungureni și Cazarmelor a prins pe doi bandiți și spărgători cari au comis 30 de furturi cu spargeri în oraș pe timpul mobilizării. Bandiții aveau cu dânsii revolvere și o pungă cu gloante, ei au fost urmăriți de sergent, din curtea d-lui Orman, peste gardurile a trei alte curți și prinși în curtea d-lui Taroveanu.

Sergentul merită o medalie „bărbătie și credință”. Culme însă bandiții au fugit din arrestul secției comisarului Beuran.... Trebuie medaliat și Beuran.

Prefectura județului Dolj a luat măsuri pentru amenajarea apartamentelor Regale din dreapta, unde la finitul lunei Septembrie va avea loc o expoziție de arte și industrie cauznică la cari vor participa numai doljenii. Vor mai expune producțuni școala de meserii din localitate, și școalele de agricultură dela Sopot și Poiana Mare.

Inițiativa este a d-lui Prefect M. Oromulu.

5.000 lei

Se dă cu împrumut pe ipotecă.
A se adresa D-lui M. Drăgănescu Craiova.

**Tipografia „Viitorul“
I. COVU-ANTON**

CRAIOVA

Strada Copertari No. 5.

Loc rezervat pentru anunțuri